

GUIA CLIC DE LECTURA
PER A BIBLIOTEQUES

#14

A L'ALTRE COSTAT DEL BARRET

DE CARLES CANO
IL·LUSTRAT PER PACO GIMÉNEZ

PLA CLIC

El que tens entre les mans és una guia per a dinamitzar una sessió d'un club infantil de lectura. Es tracta d'una GUIA CLIC per al lot de llibres del títol ***A l'altre costat del barret***. Aquest lot de llibres forma part dels recursos generats a través del PLA CLIC (Clubs de Lectura, Infància i Creació), un pla de la Direcció del Llibre, Arxius i Biblioteques que la Generalitat Valenciana ha posat en marxa amb la intenció de promoure, donar suport i finançar els clubs de lectura infantils i la dinamització de les biblioteques infantils a la Comunitat Valenciana, amb accions i recursos que puguen incidir en la promoció i la cura del teixit d'usuaris, xiquets i xiquetes, com a ciutadans de ple dret i com a focus d'atenció especial en les campanyes de foment lector.

Si tens aquesta GUIA CLIC entre les mans és perquè, molt possiblement, estàs a punt de llegir ***A l'altre costat del barret*** amb un grup de xiquets i xiquetes, bé a la biblioteca pública, a la biblioteca escolar del teu centre o bé a l'aula. Ací trobaràs activitats creatives i un guió per a fer una tertúlia dialògica sobre el llibre per a reflexionar, crear i passar una estona agradable comentant la lectura.

Et recomanem que avalués i valores el grup amb què comparteixes el club i decidisques si les activitats i preguntes proposades són adequades o si és convenient adaptar-les a les vostres necessitats grupals. Sense oblidar que açò no pretén ser més del que és: UNA GUIA que podrà servir com a punt de partida, ser útil des del principi fins al final, o no servir més que de manera testimonial. Açò dependrà de la maduresa del grup, de les seues capacitats creatives, del temps que porteu treballant junts i de molts altres factors. No hi haurà res millor que xarrar amb els xiquets i xiquetes per a veure per on heu de seguir caminant.

També pensem, i ens agradaria que així fóra, que si algú té intenció i voluntat de posar en marxa un club de lectura infantil però no té experiència o disposa de pocs recursos creatius, aquesta GUIA CLIC pot resultar-li molt útil i pot oferir-li l'opció de dur a terme l'activitat de manera gratificant.

A L'ALTRE COSTAT DEL BARRET

TÍTOL: **A l'altre costat del barret**

AUTOR: **Carles Cano**

IL·LUSTRADOR: **Paco Giménez**

EDITORIAL: **Anaya**

DADES DE L'AUTOR

CARLES CANO

Carles Cano és un autor valencià molt reconegut i amb una obra vastíssima. Va compaginar el seu treball de professor d'institut amb l'enregistrament de programes de ràdio i de televisió valencianes. En aquests moments, es dedica a la narració oral, en què li dona una gran importància al folklore valencià.

PACO GIMÉNEZ

Paco Giménez és un il·lustrador valencià amb un recorregut enorme tant en la il·lustració com en el disseny gràfic. Ha rebut diversos premis i esments honorífics, com el Premi Lazarillo el 1988.

A L'ALTRE COSTAT DEL BARRET

ARGUMENT

Camil Miró estava intrigat per saber on s'amagaven els conills que els mags trauen dels seus barrets de copa alta. Així que decideix anar a investigar-ho. Es fabrica un carnet fals de l'Associació de Defensa dels Conills de Barret i va per les cases dels mags (els noms dels quals estan en ordre alfabètic) per a fer-los preguntes i esbrinar alguna cosa.

Finalment, un colp de sort i un acte de valentia fa que descobrisca el misteri.

A L'ALTRE COSTAT DEL BARRET

PREGUNTAS GENERALES

T'ha agradat el llibre? T'ha resultat difícil? T'ha divertit, emocionat?
Quan vas saber el títol, ja t'imaginaves l'argument de la història?
La portada del llibre et va donar alguna pista per a saber de què tractava?
Què t'han semblat els il·lustracions? Ajuden a comprendre millor la història? Aporten coses i detalls que no apareixen en el text?

- T'has fixat que els capítols comencen amb una lletra que segueix l'ordre alfabètic? (Els podem explicar que aquesta inicial que s'escriu /es dibuixa més gran que les altres es diu lletra capitular.)
- Per què penses que l'autor ha utilitzat aquesta estratègia? Has llegit la nota al final del llibre que aclareix que la ny no és una lletra? Per què penses que ha ocorregut això? (Òbviament, és perquè el text original es va escriure en castellà. Ací els podem parlar de la dificultat de traduir determinats textos –especialment els poètics– i de la importància de buscar bones traduccions.)
- Quines característiques penses que ha de tindre un bon traductor literari? Penses que és millor llegir els llibres en la llengua original? Per què? Últimament, en alguns llibres per a adults, s'hi està incloent als traductors en la portada com un autor més. Penses que mereixen aquest reconeixement?
- La història comença amb una pregunta que es fa el personatge protagonista sobre els conills que trauen els mags dels barrets de copa alta. Coneixes altres històries que es desenvolupen a partir d'una pregunta o un misteri que el personatge vol resoldre? A voltes, tu també et fas aquest tipus de preguntes?
- Per a investigar els mags i fer-los preguntes, decideix seguir l'ordre alfabètic dels seus noms. Però els seus noms tenien una peculiaritat, el nom i els seus dos cognoms començaven per la mateixa inicial, coneixes a algú que complisca aquesta condició? Quines altres coses s'ordenen per l'alfabet? És útil aquest ordre? En quins casos no ho seria?
- Quan el nostre protagonista decideix saltar dins del barret i cau profundament com si estiguera en un pou, et va recordar l'escena d'un altre llibre? (Podem parlar de la referència clara a Alícia al país de les meravelles de Lewis Carroll. En realitat, tot el llibre parteix de les referències clau d'Alícia: conills que es perden, barrets...)
- Coneixes altres llibres en què es facen homenatges a altres títols? Què et sembla això: una falta d'originalitat o una proposta d'humilitat i respecte?
- T'ha sorprès la resolució del misteri? On pensaves tu que estaven els conills que els mags treien dels seus barrets? Hagueres triat un altre final?
- T'imagines un número de màgia en què traguin una persona de dins d'un barret? Has vist algun espectacle de màgia escènica en directe? Quin número de màgia que encara no s'haja fet t'agradaria que s'aconeguira?

A L'ALTRE COSTAT DEL BARRET

PROPOSTES CREATIVES

1 NOMS DE MAG

Pensarem noms de mags que complisquen la condició que nom i cognoms comencen per la mateixa lletra inicial.

En el llibre ens parlen de:

Adalbert Abracadabra Arias,

Benet Badoglio Borsalino,

Corneli Corno Cabra,

Eustaqui Estocolm Esquimal...

2 TEXT ALFABÈTIC

Podem demanar als usuaris que escriguen un text en què cada paraula comence amb les lletres de l'abecedari.

"Ahir buscava coses diferents, especials i fantàstiques." "Gràcies Helena, investigue pilots kamikazes..."

També podem repartir les lletres i escriure una història entre tots. Cada u, un capítol que comence amb aquesta lletra.

3 ANIMALLETRES

Podem dibuixar animals inventats o reals a partir de la forma de les lletres. O utilitzar lletres retallades de grandàries diferents per a construir un animal. (Hem de tindre preparats uns fulls amb lletres per a retallar de mides diferents.)

4 EL DESORDRE ALFABÈTIC

Jugarem a ordenar alfabèticament coses que no solen estar ordenades així.

Per exemple, ordenarem les hores per ordre alfabètic. Quina seria la primera hora del dia?

I els colors de l'arc de Sant Martí?

I la teua roba? Què aniria al primer calaix? I al següent?

Elabora un menú de desdjuní, de dinar i de sopar de tota la setmana, triant dos plats i les postres, en ordre alfabètic. Què menjaries el dimarts de postres al dinar?

A L'ALTRE COSTAT DEL BARRET

5

SCRABBLE

Podem acabar la sessió jugant una partida a l'Scrabble, o a qualsevol altre joc de compondre paraules.

6

JUQUEM A FER MÀGIA?

Segur que algun dels assistents coneix algun truc de màgia (cal tindre preparat algun material habitual per a la màgia: baralla de cartes, daus, monedes...). Per si de cas no en coneixen cap, la monitora s'ha de preparar algun joc de màgia.

GUIA DE RECURSOS PER A BIBLIOTEQUES

A L'ALTRE COSTAT DEL BARRET

1 EXPOSICIÓ LLIBRES DE MÀGIA

En la guia del llibre El barret prodigiós vam proposar una exposició de llibres de màgia. Pots acudir-hi per a utilitzar aquest recurs.

1.b EXPOSICIÓ DE LLIBRES DE MISTERIS PER RESOLDRE

Es pot plantejar una exposició de llibres l'argument dels quals estiga motivat per un misteri que ha de resoldre el protagonista.

L'Óscar, l'agent secret, Carmen Kurtz

El misteri de les campanades, Xabier Docampo

1.c EXPOSICIÓ DE LLIBRES AMB CONILLS COM A PROTAGONISTES

1.d EXPOSICIÓ DE LLIBRES O IL·LUSTRACIONS DE PACO GIMÉNEZ

També es pot recollir l'exposició basada en l'alfabet que apareix en la guia d'*Ay, Filomena, Filomena*.

2 RECOMANACIONS ALFABÈTIQUES

Es fan tantes targetes com lletres de l'alfabet hi ha. La portada està il·lustrada amb la "lletra-conill" de Paco Giménez. Dins hi ha recomanacions de llibres que comencen per aquesta lletra, perquè pugues triar el teu llibre en préstec.

TARGETA A: *Alícia al país de les meravelles; Endevina com t'estimo; Les aventures de Tom Sawyer ; Aigualluna*

3 BARRETS MÀGICS

Hi ha un o diversos barrets màgics a la biblioteca. Fiques la mà i traus un paperet amb el títol d'un llibre. T'emportes en préstec el llibre que t'haja tocat.

Un projecte de la
Direcció General de Cultura i Patrimoni
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

en col·laboració amb el
Col·legi Oficial de Bibliotecaris i
Documentalistes de la Comunitat Valenciana

coordinat per
Mar Benegas i Jesús Ge

GENERALITAT
VALENCIANA

Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport

Pla Valencià de Foment
del Llibre i la Lectura
2017 - 2021

CO
BD
CV

COL·LEGI OFICIAL DE
BIBLIOTECARIS I DOCUMENTALISTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA